

[Hem](#) > ... > [Peningfordringar](#) > [Insolvens/konkurs](#) > [Spain](#)

Insolvens/konkurs

Innehåll inlagt av

European Judicial Network
(in civil and commercial
matters)

 Spanien

1 Mot vem kan insolvensförfaranden inledas?

Insolvensförfaranden används i både civil- och handelsrättsliga mål, oavsett om parterna är juridiska eller fysiska personer.

De bestämmelser som reglerar detta fastställs i den omarbetade texten till insolvenslagen (*Texto Refundido de la Ley Concursal*), godkänd genom kungligt lagdekret 1/2020 (*Real Decreto Legislativo 1/2020*) av den 5 maj 2020. Genom lag 16/2022 av den 5 september 2022 infördes ändringar av den spanska insolvenslagen för att införliva direktiv (EU) 2019/1023 om ramverk för förebyggande rekonstruktion, om skuldavskrivning och näringsförbud och om åtgärder för att göra dessa förfaranden effektivare.

Vilka typer av insolvensförfaranden föreskrivs i spansk lagstiftning?

I de nya insolvensreglerna föreskrivs följande tre typer av insolvensförfaranden:

1. Insolvens (*concurso de acreedores*), som regleras av bok I i den omarbetade texten till insolvenslagen.
2. Rekonstruktion av skuld (*reestructuración de deudas*), inklusive möjligheten till anmälan innan förhandlingarna inleds, i enlighet med bok II.
3. Det särskilda förfarandet för mikroföretag, som regleras av bok III.

Vilka är kraven för att inleda ett insolvensförfarande enligt bok I?

Alla gäldenärer kan förklaras insolventa, oavsett om de är fysiska personer (inbegripet minderåriga eller personer utan rättskapacitet) eller juridiska personer, företagare eller konsumenter. Lagen innehåller dock vissa bestämmelser som särskilt avser vissa typer av gäldenärer. Exempelvis gäller de särskilda förfarandena för mikroföretag för gäldenärer som är fysiska eller juridiska personer som bedriver affärsverksamhet eller yrkesverksamhet och som uppfyller vissa krav (artikel 685).

Juridiska personer kan förklaras insolventa, även om de håller på att avvecklas. Det är irrelevant huruvida de utgör en del av en koncern, eftersom ett eller flera av de företag som ingår i koncernen kan förklaras insolventa men inte koncernen i sig.

Insolvensförfaranden kan inledas med anledning av ett arv, förutsatt att arvet inte har godtagits utan förbehåll.

De myndigheter som ingår i statens territoriella indelning, offentliga organ och andra offentligrättsliga organ kan inte förklaras insolventa.

2 Under vilka förutsättningar kan man inleda ett insolvensförfarande?

Förutsättningar för inledande av insolvensförfaranden

Vissa subjektiva och objektiva rekvisit måste uppfyllas för att ett insolvensförfarande ska kunna inledas enligt lag.

A) Subjektivt rekvisit (artikel 1): Alla gäldenärer har rätt till insolvensförfaranden (insolvens, rekonstruktion, särskilda förfaranden för mikroföretag), oavsett om det rör sig om en fysisk eller juridisk person, en företagare eller en konsument.

De myndigheter som ingår i statens territoriella indelning, offentliga organ och andra offentlighetsrättsliga organ kan inte förklaras insolventa.

B) Objektivt rekvisit: Gäldenärens insolvens, som definieras som nuvarande eller nära förestående oförmåga att regelbundet betala sina skulder, om gäldenären förväntas vara oförmögen att betala inom tre månader (artikel 2). Rekonstruktionsförfarandet kan också användas om det är sannolikt att insolvens kommer att uppstå under de närmaste två åren (artikel 585).

Parter som kan ansöka om insolvensförfaranden:

Kraven varierar beroende på om ansökan om insolvensförfaranden inges av gäldenären eller av borgenärerna.

Om gäldenären ansöker om insolvensförfaranden (frivilliga förfaranden) måste han eller hon styrka för domstolen att han eller hon för närvarande är insolvent eller att en sådan situation är nära förestående, vilket innebär att gäldenären inte kan betala sina skulder på regelbunden basis. Om gäldenären för närvarande är insolvent måste han eller hon begära insolvensförfaranden inom två månader från det att han eller hon blev medveten om eller borde ha varit medveten om sin insolvens.

Gäldenärerna måste tillsammans med ansökan inge vissa handlingar, till exempel en verksamhetsrapport, en tillgångsförteckning, en borgenärsförteckning med uppgift om kreditgarantier, en lista över anställda och sina räkenskaper, om de är skyldiga att bevara sådana.

Gäldenärer kan vara fysiska eller juridiska personer och måste ansöka om ett insolvensförfarande när de är insolventa, det vill säga att de är oförmögna att betala sina skulder på regelbunden basis. Om insolvens är nära förestående (situationen föreligger inte än men kan förutses) har gäldenärerna rätt att ansöka om ett insolvensbeslut.

Ansökan till handelsdomstolen (*juzgado de lo mercantil*) måste inges i överensstämmelse med vissa tvingande krav i artiklarna 6 och 7 i den omarbetade texten till insolvenslagen: en rapport om gäldenärens ekonomiska och rättsliga historik; en uppgift om huruvida gäldenären är involverad i en ekonomisk verksamhet; uppgift om gäldenärens (om det rör sig om en juridisk person) aktieägare, förvaltare eller likvidatorer och lagstadgade revisor; en förteckning över tillgångar och rättigheter, med tillhörande styrkande uppgifter; en förteckning över borgenärer med uppgift om deras adress samt fordringarnas belopp och förfallodag och befintliga garantier; en lista över anställda, i tillämpliga fall; räkenskaper, om gäldenären måste föra bok; uppgifter om huruvida gäldenären ingår i en koncern och, om så är fallet, koncernens koncernredovisning.

Gäldenärerna är skyldiga att samarbeta med den domare som ansvarar för insolvensförfarandena och med förvaltarna, inte bara indirekt genom att följa kraven utan även direkt genom att informera om allt som är av vikt. Detta innebär även att gäldenärerna är skyldiga att infinna sig (vid domstol och hos förvaltarna) i samarbets- och informationssyfte. Dessa skyldigheter berör gäldenärer som är fysiska personer och juridiska personers rättsliga eller faktiska direktörer, oavsett om de har denna befattning nu eller har innehaft den de två senaste åren. Bristande efterlevnad av denna skyldighet innebär att avsiktlig försummelse eller grov oaktsamhet konstateras föreliggande och insolvensen anses vara självförvållad (skuld föreligger i och med godkännande av ett menligt upplägg eller inledande av likvidationsförfaranden).

Gäldenären kan förklaras ansvarig för insolvensen och straffas därefter. Ett av syftena med insolvensförfaranden är att undersöka orsakerna till insolvensen och framför allt om huruvida de åtgärder som vidtagits av gäldenären, eller andra personer med direkt eller indirekt koppling till honom eller henne, har bidragit till att orsaka eller förvärra insolvensen. Dessutom ska de motsvarande skulderna preciseras utifrån den påföljdstabell som anges i artiklarna 455 och 456 i den omarbetade texten till insolvenslagen.

Inledande av förfaranden och den tidpunkt då förfarandenas verkningar uppstår

Domaren måste granska de handlingar som inges, och om insolvens eller nära förestående insolvens konstateras föreliggande måste denne förklara gäldenären insolvent samma dag då ansökan inges eller påföljande dag. Om ofullständiga handlingar har ingetts kan domaren bevilja ytterligare en period om fem dagar för komplettering av dessa.

Samtliga borgenärer kan också ansöka om insolvensförfaranden, som i sådana fall blir obligatoriska förfaranden (*concurso necesario*). Borgenärer som ansöker om ett insolvensbeslut måste styrka gäldenärens faktiska insolvens och inge ett bevis på ett verkställighetsbeslut gentemot gäldenären där det framgår att tillräckliga medel inte har erhållits för att driva in skulden. I annat fall måste de styrka vissa fakta som föranleder presumtion av insolvens, till exempel följande: att gäldenären har slutat betala sina skulder i allmänhet, att det pågår en omfattande utmätning av gäldenärens tillgångar, att tillgångar plötsligt har undanhållits eller likviderats eller att vissa skulder inte har betalats (skatter, sociala avgifter eller arbetstagares fordringar)

Om en borgenär ansöker om insolvensförfarande kallas gäldenären, som då får bestrida insolvensbeslutet. I sådana fall kallar domaren till en förhandling där parterna kan lägga fram bevisning med vissa undantag, och domaren måste avgöra huruvida gäldenären faktiskt är insolvent och utfärda ett insolvensbeslut, där så är lämpligt. Förfarandena inleds också om gäldenären godtar insolvensbeslutet eller om gäldenären inte bestrider det eller inte infinner sig vid förhandlingen.

Gäldenärer som är fysiska personer och som befinner sig i faktisk eller nära förestående insolvens, med uppskattade skulder på högst fem miljoner euro, kan ansöka om ett förfarande för att nå *förlikning utanför domstol*. Juridiska personer som uppfyller kraven i artikel 631 i den omarbetade texten till insolvenslagen får också göra detta.

Beslutet om inledande av insolvensförfaranden träder i kraft så snart det har utfärdats, även om ett överklagande inges.

Offentliggörande av insolvensbeslutet

Insolvensbeslutet måste offentliggöras, företrädesvis på elektroniska medier, och ett utdrag från beslutet måste offentliggöras i det officiella kungörelseorganet. Domaren får dock besluta att det ska offentliggöras på fler medier om denne anser att detta är nödvändigt.

Provisoriska åtgärder

På begäran av den person som ansöker om insolvensförfarande och, i tillämpliga fall, efter att personen har lämnat en säkerhet för att täcka eventuella skulder får domaren, så snart denne har godtagit ansökan, vidta nödvändiga åtgärder för att säkerställa att gäldenärens tillgångar inte avyttras, på det sätt som föreskrivs i den allmänna processrätten.

3 Vilka tillgångar ingår i konkursboet? Hur behandlas de tillgångar som förvärfvas av gäldenären efter att insolvensförfarandet har inletts?

Tillgångar som ingår i insolvensboet

Insolvensboet inkluderar alla tillgångar och rättigheter som gäldenären innehar när insolvensbeslutet fattas eller de "tillgångar som förfarandena omfattar" samt alla de tillgångar som gäldenären erhåller eller som tas tillbaka under förfarandena. Tillgångar som enligt lag är undantagna från kvarstad ingår inte.

Borgenärer med förmånsrätt på fartyg eller flygplan får separera dessa tillgångar från insolvensboet genom att vidta de åtgärder som är tillåtna enligt den sektorsspecifika lagstiftningen.

Om insolvensförfarandena avser gäldenärer som är fysiska personer och gifta kommer deras separata tillgångar att ingå i de tillgångar som förfarandena omfattar. Om gäldenärerna har giftorättsgemenskap kommer de gemensamma tillgångarna också att ingå, om dessa måste täcka gäldenärens skyldigheter.

Insolvensförfaranden innebär inte att gäldenären måste avbryta sin verksamhet, utan han eller hon kan fortsätta driva sitt företag enligt den uppgörelse som nåtts om huruvida gäldenärens befogenheter ska medges eller upphävas. Generellt sett krävs ett godkännande från förvaltarna för att tillgångarna ska få förvaltas eller

avyttras om gäldenärens befogenheter övervakas. Vissa allmänna åtgärder kan dock godtas om de ingår i företagets vanliga verksamhet. Tills ackordet har godkänts eller likvidationsförfarandena har inletts kan tillgångarna i princip inte in-tecknas för att finansiera det insolventa företaget utan domarens tillstånd. I följande avsnitt beskrivs de åtgärder som vidtas för att upphäva eller övervaka gäldenärens befogenheter.

Hälften av finansieringen med nya kapitaltillskott inom ramen för en refinansieringsprocess betraktas som en fordran gentemot insolvensboet.

4 Vilka befogenheter har gäldenären respektive konkursförvaltaren?

Gäldenärens befogenheter

Utgångspunkten är i princip att det görs åtskillnad mellan frivilliga och obligatoriska förfaranden (artikel 29). I det förstnämnda fallet fortsätter gäldenären att förvalta och avyttra sina tillgångar. Gäldenären står under förvaltarens tillsyn, vilket innebär att förvaltarens godkännande eller samtycke krävs. I obligatoriska förfaranden upphävs gäldenärens befogenheter att förvalta och avyttra sina tillgångar, och förvaltaren träder in i gäldenärens ställe. Syftet med bestämmelsen är inte att straffa gäldenären utan snarare att bevara tillgångarna och säkra förfarandenas utgång. Ett kriterium som måste uppfyllas är dock att gäldenärens ekonomiska verksamhet ska fortsätta.

Artikel 111 innebär i detta avseende att förvaltaren får upprätta en förteckning över verksamhet som, till följd av sitt slag och omfattning, undantas från den nödvändiga kontrollen. Systemet är flexibelt eftersom domaren, genom ett motiverat beslut, får fastställa att befogenheterna ska upphävas vid frivilliga förfaranden. Vid obligatoriska förfaranden får domaren ålägga enbart övervakning, inom ramen för en tillstånds- eller samtyckesåtgärd, och ange vilka risker som denne hoppas att man kan undvika och de fördelar som eventuellt kan uppstå.

På samma sätt kan en ändring göras i ett senare skede av den ursprungliga åtgärden om att begränsa eller utbyta befogenheter, på förvaltarens begäran och även här genom ett motiverat beslut, efter att man har hört gäldenären (ändringen sker inte automatiskt). Ett krav som ska ställas är att ändringen ska offentliggöras på samma sätt som insolvensbeslutet.

Så snart förfarandena har avslutats upphör även begränsningen av befogenheterna. I annat fall förlängs begränsningen tills ackordet har godkänts, och borgenärerna får fastställa åtgärder för att begränsa eller hindra gäldenärens befogenheter. Om insolvensförfarandet avslutas med likvidation medför inledandet av denna fas att gäldenärens befogenheter upphävs.

Insolvenslagen syftar generellt sett till att de av gäldenärens tillgångar som insolvensförfarandet omfattar ska förbli oförändrade. I vissa fall får dock en del av tillgångarna säljas under insolvensförfarandet med domarens tillstånd, som inte krävs i vissa fall. Produktionsenheter kan också få säljas under insolvensförfaranden, på det sätt som anges i artikel 215 ff. i den omarbetade texten till insolvenslagen.

Ett undantag till den allmänna regeln om att gäldenärens verksamhet ska fortsätta är att gäldenärens lokaler kan stängas eller verksamheten avbrytas på förvaltarens begäran och efter samråd med gäldenären och arbetstagarföreträdarna. I de fall där detta medför kollektiv uppsägning, avbrytande eller ändringar av anställningsavtal måste domaren agera i enlighet med särskilda bestämmelser.

I lagen fastställs även särskilda skyldigheter när det gäller gäldenärens räkenskaper, och insolvensförfarandenas verkningar för insolventa juridiska personers ledande organ regleras separat.

Utnämning av insolvensförvaltare och deras befogenheter

Förvaltaren är en person eller ett organ som har en nödvändig funktion och som bistår domaren och har i uppdrag att sköta insolvensförfarandena. Så snart insolvensförfaranden har inletts begär domaren att fas två i förfarandena ska inledas, vilken omfattar allt som rör utnämningen av förvaltaren, de bestämmelser som han eller hon omfattas av samt hans eller hennes befogenheter och ansvarsområden.

Förvaltaren väljs bland de fysiska och juridiska personer som frivilligt registrerat sig i det offentliga insolvensregistret (Registro Público Concursal), i enlighet med lagstadgade villkor. Åtskillnad görs för dessa

ändamål mellan små, medelstora och storskaliga insolvensförfaranden. Den första utnämningen utifrån listan sker genom lottdragning och därefter i turordning, bortsett från i storskaliga förfaranden där domaren får utse den förvaltare som denne anser vara mest lämplig, med angivande av skälen till detta och i enlighet med lagstadgade kriterier. Vid insolvensförfaranden avseende kreditinstitut måste domaren utse någon av de förvaltare som föreslagits av fonden för ordnad omstrukturering av banker (Fondo de Reestructuración Ordenada Bancaria). Domaren måste utse någon av de förvaltare som föreslagits av den nationella kommissionen för värdepappersmarknaden (Comisión Nacional del Mercado de Valores) vid förfaranden avseende institutioner som står under dess tillsyn eller av försäkringsgarantikonsortiet (Consortio de Compensación de Seguros) om förfarandena avser försäkringsbolag.

Normalt sett utses endast en förvaltare. Ett undantag är i insolvensförfaranden där det är motiverat av allmänintresset. Insolvensdomaren kan då förordna en förvaltare från den offentliga förvaltningen eller från ett offentligt organ som har koppling till eller är ansvarig inför den offentliga förvaltningen i egenskap av andreförvaltare.

I artikel 57 ff. i den omarbetade texten till insolvenslagen ges en utförlig beskrivning av förvaltarens rättsliga status där följande typer av uppgifter ingår: processuella uppgifter, uppgifter avseende gäldenären eller hans eller hennes ledande organ, uppgifter avseende arbetsrelaterade frågor, uppgifter avseende borgenärernas rättigheter, rapporterings- och utvärderingsuppgifter, uppgifter avseende avyttring eller likvidering av tillgångar och sekretariatsuppgifter. Förvaltarnas viktigaste uppgift är att lämna in den rapport som anges i artikel 292, till vilken de måste bifoga ett förslag till tillgångsförteckning och borgenärsförteckningen.

Förvaltarnas arvoden fastställs av domaren utifrån en arvodestaxa, vilket anges i kungligt dekret 1860/2004 av den 6 september 2004.

Den utsedda förvaltaren måste godta rollen och kan förkastas eller avskedas av domaren om goda skäl finns. Förvaltarna får även utse delegerade assistenter som ska hjälpa dem i sin tjänsteutövning.

Insolvensdomaren

Frågan om behörighet att pröva insolvensförfaranden regleras av de handelsrättsliga bestämmelserna, som är en särskild gren av civilrätten. Domaren fattar beslut om insolvens och leder förfarandena. I artikel 86b i lag 6/1985 av den 1 juli 1985 om domstolsväsendet (*Ley Orgánica del Poder Judicial*) finns en förteckning över de befogenheter som domarna i handelsrätten har och framför allt över de problem som kan uppstå vid insolvensförfaranden.

Domaren får begränsa gäldenärens grundläggande rättigheter i insolvensbeslutet eller i ett tidigare skede, som en försiktighetsåtgärd. Sådana begränsningar kan vara följande:

- a) övervakning av kommunikation som sker per post och telefon,
- b) en skyldighet att bo i det område som adressen avser, med möjlighet till husarrest, och
- c) tillträde till och genomsökning av bostaden.

Om gäldenären är en fysisk person får dessa åtgärder också vidtas gentemot alla eller vissa av gäldenärens befintliga direktörer eller likvidatorer och gentemot de som har haft denna funktion de två senaste åren.

Genom artiklarna 52 och 53 i den omarbetade texten till insolvenslagen får insolvensdomaren exklusiv och ensam behörighet i en rad frågor som generellt sett omfattar samtliga åtgärder som riktas mot eller som har direkt anknytning till gäldenärens tillgångar. Domaren är också behörig att kollektivt godta eller upphäva anställningsavtal i fall där arbetsgivaren förklaras insolvent och att pröva ärenden där skadeståndstalan väcks mot det insolventa företags direktörer eller likvidatorer.

När det gäller förhandsavgöranden och enbart med avseende på insolvensprocessen har domaren även befogenhet i administrativa eller sociala frågor som har direkt koppling till insolvensförfarandena.

Insolvenslagen innehåller bestämmelser om internationell och territoriell behörighet samt särskilda bestämmelser om det förfarande som ska följas, vilka har företräde framför de som fastställs i den allmänna processlagstiftningen.

5 Vilka villkor gäller för kvittning?

Så snart insolvensförfaranden har inletts kan ingen kvittning göras mot gäldenärens fordringar eller skulder. Kvittning är dock tillåtet om kraven uppfylldes innan insolvensbeslutet fattades, även om beslutet utfärdas i ett senare skede. En allmän beskrivning av dessa krav ges i artikel 1196 i civillagen (*Código Civil*) (fordringarnas ömsesidighet, skuldernas enhetlighet samt fastställda och förfallna skulder).

Insolvensförfaranden med utländsk anknytning omfattas inte av denna bestämmelse, om den lag som är tillämplig på gäldenärens ömsesidiga fordran medger detta vid insolvens.

6 Hur påverkar insolvensförfarandet gäldenärens gällande avtal?

Påverkan på gäldenärens avtal

I den omarbetade texten till insolvenslagen regleras insolvensförfarandenas verkningar på de avtal som gäldenären ingått med tredje part enligt artikel 156 ff. Bestämmelserna i denna artikel påverkar avtal som är gällande innan insolvensbeslutet fattas. Det hela avser bilaterala avtal, eftersom ensidiga avtal kommer att avgöra frågan om erkännande av fordringar från tredjepartsborgenärer eller begäran om att deras fordringar ska tas med i de tillgångar som förfarandena omfattar, vilket anges i artikel 157. Avtal som ingås med offentliga myndigheter regleras i särskild förvaltningsrätt.

I artikel 156 fastställs den allmänna principen att ett insolvensbeslut i sig inte påverkar gällande avtal med ömsesidiga förpliktelser för gäldenären eller den andra parten. Gäldenärens skyldigheter påförs insolvensboet. Eventuell kompensation till följd av ett upphävande betraktas också som en fordran gentemot insolvensboet.

Genom denna lag får sådana avtal ökad giltighet, och enligt lagen anses alla sådana klausuler vara ogiltiga som innebär att avtalet kan annulleras eller upphävas enbart eftersom en av parterna har förklarats insolvent.

Om det gynnar insolvensförfarandena kan förvaltaren (om det rör sig om upphävande) eller gäldenären (om det rör sig om övervakning) begära att insolvensdomaren upphäver avtalet. I sådana fall måste domaren kalla gäldenären, förvaltaren och den andra parten i avtalet att infinna sig vid domstol. Om de som infinner sig når en överenskommelse kommer domaren att fastställa att avtalet ska upphävas. I annat fall kommer tvisten att behandlas i ett underordnat förfarande, och domaren kommer att besluta om allt som rör återbetalning och kompensation, vilket kommer att påföras insolvensboet och uppenbart inte får vara fördelaktigt om beloppet är stort.

Upphävande till följd av avtalsbrott

Ett insolvensbeslut påverkar inte upphävandet av bilaterala avtal till följd av att någon part överträtt dessa. Upphävandebefogenheten kan också användas vid avtal om återkommande tillhandahållanden om avtalsbrottet ägde rum innan insolvensbeslutet fattades. Om det finns skäl att upphäva avtalet kan dock domaren, med hänsyn tagen till insolvensförfarandena, besluta att avtalet ska fullföljas och att belopp som förfallit till betalning eller betalningar som gäldenären måste göra ska påföras insolvensboet.

En talan om upphävande av avtal måste väckas hos insolvensdomaren, inom ramen för underordnade insolvensförfaranden. Så snart begäran har godkänts (och ett upphävande av avtalet därmed har överenskommit) kommer alla befintliga skulder att upphöra. När det gäller förfallna skulder kommer insolvensförfarandena att omfatta fordringar från borgenärer som har fullgjort sina avtalsförpliktelser, om gäldenären bröt mot avtalet innan insolvensbeslutet fattades. Om avtalsbrottet begicks senare kommer fordringarna från de parter som har fullgjort sina förpliktelser att påföras insolvensboet. Fordringarna kommer att inbegripa eventuellt skadestånd.

Artikel 169 ff. i den omarbetade texten till insolvenslagen innehåller bestämmelser om verkningarna för anställningsavtal, och i påföljande artikel regleras verkningarna för avtal avseende personer i arbetsledande befattning.

7 Hur påverkar insolvensförfarandet förfaranden som inleds av enskilda borgenärer (med undantag för pågående rättegångar)?

Förbud mot ny fastställelse

Domare i civil- och arbetsdomstolar får inte godta mål som bör prövas av insolvensdomaren (vilket i grund och botten är sådana som avser gäldenärens tillgångar).

Om ett sådant mål har godtagits av misstag ska alla förfaranden avslutas och eventuella vidtagna åtgärder ogiltigförklaras. Domare i handelsdomstolar måste också avstå från att godta en talan som väcks efter att insolvensförfarandena inletts och fram till att de har slutförts, om talan omfattar fordringar avseende företagsförpliktelser gentemot direktörer på insolventa kapitalassociationer som inte har fullgjort sina skyldigheter om det finns skäl till likvidation.

Insolvensbeslutets verkningar för verkställighets- och indrivningsförfaranden gentemot gäldenärens tillgångar

Den allmänna regeln är att enskilda domstolsförfaranden eller verkställighetsförfaranden utanför domstol inte får inledas så snart insolvensförfaranden har inletts. Dessutom får inte administrativa förfaranden eller skatteindrivningsförfaranden gentemot gäldenärens tillgångar fortsätta. Om detta förbud inte respekteras kommer talan att ogiltigförklaras. Till denna regel finns två undantag där verkställigheten kan fortsätta trots insolvensbeslutet och fram till godkännandet av likvidationsplanen, nämligen

a) i förvaltningsmässiga verkställighetsförfaranden där beslut om kvarstad har fastställts, och

b) i arbetsrelaterade verkställighetsförfaranden som inbegriper utmätning av tillgångar som tillhörde gäldenären innan beslutet fattades och förutsatt att de utmäta tillgångarna inte är nödvändiga för gäldenärens fortsatta näringsverksamhet.

När det gäller pågående verkställighetsförfaranden föreskrivs det i artikel 55.2 att pågående mål måste avbrytas samma dag som insolvensbeslutet fattas men att fordringarna får behandlas inom ramen för insolvensförfarandena.

Det finns särskilda bestämmelser om verkställande av säkerhet, vilka anges i nästa avsnitt, eftersom detta handlar om hantering av verkningarna för vissa fordringar.

8 Hur påverkar insolvensförfarandet pågående förfaranden som redan har inletts av enskilda borgenärer?

Verkningar för fastställelsemål som pågår när insolvensbeslutet fattas

Fastställelsemål rörande gäldenären som pågår när insolvensbeslutet fattas kommer att fortsätta tills den slutliga domen har avkunnats. Förfaranden som inletts av juridiska personer som begär skadestånd av sina direktörer, likvidatorer eller revisorer kommer dock att tas med i insolvensförfarandena och fortsätta sin processuella gång.

Skiljedomsförfaranden: skiljeavtal som avser gäldenären blir ogiltiga under insolvensförfarandena (artikel 52). Skiljedomsförfaranden får därför inte inledas efter att insolvensbeslutet har fattats. Pågående skiljedomsförfaranden får fortsätta tills en lagakraftvunnen skiljedom finns.

Gäldenärens rätt att väcka talan

I lagen fastställs den rätt som gäldenären har att väcka talan i enlighet med sina befogenheter. Generellt sett har förvaltaren rätt att väcka talan av icke-personligt slag om gäldenären är föremål för sanering. Om gäldenären står under övervakning har han eller hon rätt att väcka talan med vederbörligt godkännande från förvaltaren om talan påverkar gäldenärens tillgångar. Om gäldenären står under övervakning och förvaltaren anser att en talan bör väckas med anledning av insolvensförfarandena och gäldenären inte gör detta, kan domaren ge förvaltaren tillstånd att göra det.

9 Hur brukar borgenärerna delta i insolvensförfarandet?

Borgenärernas deltagande i insolvensförfaranden

Borgenärerna kan inte en ansökan om insolvensförfaranden till domaren, och gäldenären kan bestrida denna. I så fall hålls en förhandling, och domaren tar ställning till ansökan genom ett särskilt uppsatt beslut. Om domaren inleder insolvensförfaranden kommer förfarandena att betraktas som "obligatoriska", vilket i regel innebär att gäldenären inte längre får förvalta och förfoga över sina tillgångar utan ersätts av förvaltaren.

När insolvensförfaranden inleds ska borgenärerna inge sina fordringar inom en månad från det att beslutet offentliggjorts i det officiella kungörelseorganet, och förvaltaren måste informera var och en av de borgenärer som anges i gäldenärens handlingar om deras ansvar att delge fordringarna. Denna period är densamma för borgenärer som har sin hemvist utomlands. Informationen måste vara skriftlig och riktas till förvaltaren. Vidare måste den innehålla information om fordran samt nödvändiga uppgifter om belopp, de datum då fordran uppstod och förföll till betalning, särdrag och förmodad rubricering. Om en särskild förmånsrätt hävdas måste även de tillgångar eller rättigheter som är föremål för betalning med tillhörande registreringsuppgifter anges. Styrkande handlingar måste också tillhandahållas. Informationen kan lämnas elektroniskt.

Förvaltaren måste besluta om huruvida respektive anspråk med tillhörande belopp ska tas med eller inte och om rubriceringen av dessa, i en borgenärsförteckning som ska inges tillsammans med rapporten. Borgenärer som är missnöjda med fordrans rubricering eller belopp eller som inte var delaktiga i denna kan bestrida rapporten inom tio dagar genom att ansöka om ett underordnat förfarande, vilket kommer att bli föremål för en dom från domaren. Innan rapporten inges (högst tio dagar dessförinnan) ska förvaltaren skicka ett elektroniskt meddelande till de borgenärer vars adress förvaltaren förfogar över, i vilket förvaltaren informerar dem om utkastet till borgenärsförteckning och inventarieförteckning. Missnöjda fordringsägare kan skriva till förvaltaren för att rätta till eventuella felaktigheter eller ge annan nödvändig information.

Borgenärerna deltar också i uppgörelse- och likvidationsfaserna. I uppgörelsefasen kan de inge ett förslag till uppgörelse, och de kan även ange att de går med på gäldenärens tidigare åtgärd. Borgenärerna ska i varje fall kallas till ett borgenärssammanträde där uppgörelsen diskuteras och en omröstning hålls om ett eventuellt godkännande. Detta förutsätter att en majoritet av borgenärerna närvarar, vilket anges i artikel 124 i insolvenslagen. Förfarandet kan också ske skriftligen när antalet borgenärer är fler än 300.

Vissa borgenärer får bestrida godkännandet av uppgörelsen (de som inte närvarade vid sammanträdet eller de som på oriktigt sätt har fråntagits sin rösträtt). Så snart uppgörelsen har godkänts får borgenärerna begära att den inte ska följas.

Under likvidationsfasen får borgenärerna lämna synpunkter på den likvidationsplan som förvaltaren presenterat och på slutrapporten, innan insolvensförfarandena förklaras avslutade.

Under rubriceringsfasen har borgenärerna status som parter och får lämna synpunkter på förvaltarens rapport och utlåtandet från den allmänna åklagarmyndigheten. De har dock ingen rätt att inge fristående fordringar avseende rubriceringen.

Avslutningsvis får borgenärerna även lämna synpunkter där de bestrider att insolvensförfarandena avslutats i vissa fall.

10 I vilken mån kan konkursförvaltaren använda eller avyttra de tillgångar som ingår i konkursboet?

Avyttrande av tillgångar som ingår i insolvensboet i den inledande fasen

Eftersom insolvensförfaranden inte innebär att gäldenärens verksamhet stoppas får gäldenären, så snart insolvens förklarats föreligga, fortsätta avyttra sina tillgångar i enlighet med den fastställda tillsynsåtgärden. Om gäldenären står under tillsyn måste han eller hon få förvaltarens godkännande eller samtycke, och om gäldenären är föremål för sanering blir förvaltaren ansvarig för avyttrandet av tillgångarna.

Tillgångarna får i princip inte avyttras eller intecknas utan domarens tillstånd innan åtgärden har godkänts eller

likvidationsfasen inleds. Detta inbegriper inte följande:

- a) försäljning av tillgångar som förvaltaren anser vara nödvändiga för att säkerställa företagets bärkraft eller de kontanta medel som förfarandena kräver,
- b) försäljning av tillgångar som inte behövs för gäldenärens fortsatta verksamhet, med en försäkran om att priset till stor del överensstämmer med det värde som angetts för tillgången i inventarieförteckningen och
- c) avyttrande av tillgångar som verkligen behövs för gäldenärens fortsatta verksamhet.

I det senare fallet kan förvaltaren, om gäldenären inte stoppats från att förvalta och avyttra sina tillgångar, på förhand fastställa vilka åtgärder eller transaktioner rörande företagets verksamhet eller handel som gäldenären får genomföra själv, beroende på deras art och belopp. Gäldenären får även vidta sådana åtgärder från det att insolvensbeslutet fattas tills förvaltaren träder in i hans eller hennes ställe.

Avyttrande av tillgångar som ingår i insolvensboet vid likvidationsfasen

Likvidationsförfarandet består av två huvudfaser:

- a) Hantering av likvidationsförfaranden i enlighet med de allmänna regler som föreskrivs i lag, i fall där insolvensdomaren inte har tillämpat några särskilda regler på likvidationsförfarandet (artikel 405 ff.).
- b) Betalning av insolvensborgenärer och gentemot insolvensboendet, med förbehållet att betalning kan börja ske även om likvidationsåtgärderna inte har upphört.

Det måste dock specificeras att inte alla likvidationsåtgärder vidtas i detta skede av förfarandet. Vissa tillgångar kan avyttras i den inledande fasen för andra syften än för att betala fordringsägarna, till exempel i följande fall: tillgångar som förfarandena omfattar kan reserveras med målet att upprätthålla gäldenärens ekonomiska verksamhet; fordringsägare med förmånsrätt på fartyg eller flygplan får separera dessa tillgångar från insolvensboet som en del av de åtgärder som de har rätt till enligt särskild lagstiftning; det finns möjlighet att fortsätta verkställighetsförfaranden som inletts av enskilda borgenärer med förmånsrätt före insolvensförfarandena, liksom förvaltningsmässiga verkställighetsförfaranden om beslutet om kvarstad utfärdades före insolvensbeslutet.

I lagen fastställs särskilda regler för försäljning av produktionsenheter under insolvensförfarandenas samtliga faser (enligt principen om att säkra företaget). Dessa innebär att samtliga tillgångar kan överföras genom ett och samma försäljningsavtal och att det finns särskilda bestämmelser för överföring av skulderna avseende verksamheten ifråga.

Försäljning av produktionsenheter innebär i princip överföring av samtliga avtal som har en stark koppling till verksamheten. Det innebär dock inte att skulder som uppstått innan insolvensförfarandena inleddes övertas, förutom om köparna har koppling till gäldenären eller de arbetsrättsliga bestämmelserna om företagsöverlåtelser är tillämpliga. I sådana fall kan domaren ge köparen tillåtelse att inte överta sådana löne- eller ersättningsbelopp som ska betalas före avyttringen, utan att de ska betalas via lönegarantifonden (Fondo de Garantía Salarial). För att säkerställa företagets överlevnad kan den nya köparen och arbetstagarna komma överens om att de gemensamma arbetsvillkoren ska ändras.

11 Vilka fordringar ska anmälas gentemot konkursboet och hur behandlas fordringar som uppkommer efter det att insolvensförfarandet har inletts?

Så snart insolvensförfaranden har inletts inkluderas samtliga borgenärens fordringar i gäldenärens skulder, oavsett om borgenärerna är oprioriterade eller prioriterade och oberoende av deras nationalitet och hemvist. Syftet med detta är, utifrån principerna om *par condicio creditorum* och förenlighet med aktieutdelningslagen (*ley del dividendo*), att alla fordringar ska behandlas på samma sätt i fråga om gäldenärens styrkta insolvens och avräkning av gäldenärens samtliga skulder.

Det finns en viktig initial skillnad mellan insolvensborgenärer och borgenärer som inte berörs av insolvensförfarandena: insolvensboets borgenärer.

Fordringar gentemot insolvensboet anges i artikel 242 i den omarbetade texten till insolvenslagen i en begränsad förteckning, vilket innebär att de fordringar som inte anges i denna betraktas som insolvensfordringar. I princip och i de allra flesta fall är dessa fordringar som uppstår efter att insolvensbeslutet fattades, som ett resultat av förfarandena eller gäldenärens fortsatta verksamhet, eller fordringar som uppstår på grund av en utomobligatorisk skuld. Andra fall omfattas dock också, till exempel lönefordringar för de sista 30 dagarnas arbete före insolvensbeslutet och vars belopp inte är mer än två gånger högre än den garanterade minimilönen, samt underhållskrav från gäldenären eller de personer som han eller hon enligt lag är skyldig att ge underhåll till.

I andra fall uppstår fordringarna genom beslut som utfärdats under förfarandena, till exempel vid fastställandet av verkningarna av en återgångstalan eller till följd av ett upphävande av avtal.

Halva beloppet av fordringar till följd av nya kontanta intäkter vilka beviljats inom ramen för ett refinansieringsavtal kan också betraktas som fordringar gentemot insolvensboet.

I likvidationsförfaranden är även sådana fordringar som beviljats gäldenären inom ramen för en åtgärd och i enlighet med bestämmelserna i artikeln fordringar gentemot insolvensboet.

Fordringar gentemot insolvensboet är "förhandsavdragsberättigade", vilket innebär att de har företräde framför alla andra fordringar och att de inte påverkas av uppskov i fråga om periodiserad ränta.

Lönefordringar för de sista 30 dagarnas arbete måste betalas omedelbart. Övriga fordringar gentemot insolvensboet ska betalas på förfallodagen, men förvaltaren kan ändra denna regel om så krävs med anledning av insolvensförfarandena och om det finns tillräckliga tillgångar för att betala samtliga fordringar gentemot insolvensboet.

I lagen fastställs dock särskilda bestämmelser (artikel 473) i fall där gäldenärens tillgångar inte förmodas vara tillräckliga för att betala fordringarna gentemot insolvensboet. I sådana fall måste insolvensförfarandena slutföras. Om förvaltaren förutser att så är fallet måste han eller hon informera domaren och börja betala fordringarna gentemot insolvensboet i enlighet med ett särskilt beslut.

12 Enligt vilka regler ska fordringar anmälas, styrkas och godtas?

När insolvensförfaranden inleds ska borgenärerna inge sina fordringar inom en månad från det att beslutet offentliggjorts i det officiella kungörelseorganet, och förvaltaren måste informera var och en av de borgenärer som anges i gäldenärens handlingar om deras ansvar att delge fordringarna. Det finns inga bestämmelser om exakt hur detta ska ske. Tidsfristen är densamma för borgenärer som har sin hemvist utomlands, men bestämmelserna i artiklarna 53 och 55 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2015/848 av den 20 maj 2015 om insolvensförfaranden är tillämpliga.

Fordran måste inges skriftligen och riktas till förvaltaren. Vidare måste den innehålla information om fordran samt nödvändiga uppgifter om belopp, de datum då fordran uppstod och förföll till betalning, särdrag och förmodad rubricering. Om en särskild förmånsrätt hävdas måste även de tillgångar eller rättigheter som är föremål för betalning med tillhörande registreringsuppgifter anges. Styrkande handlingar måste också tillhandahållas. Informationen kan lämnas elektroniskt.

Förvaltaren måste besluta om huruvida respektive anspråk med tillhörande belopp ska tas med eller inte och om rubriceringen av dessa, i en borgenärsförteckning som ska inges tillsammans med rapporten. Borgenärer som är missnöjda med fordrans rubricering eller belopp eller som inte var delaktiga i denna kan bestrida rapporten inom tio dagar genom att ansöka om ett underordnat förfarande, vilket kommer att bli föremål för en dom från domaren. Innan rapporten inges (högst tio dagar dessförinnan) ska förvaltaren skicka ett elektroniskt meddelande till de borgenärer vars adress förvaltaren förfogar över, i vilket förvaltaren informerar dem om utkastet till borgenärsförteckning och inventarieförteckning. Missnöjda fordringsägare kan skriva till förvaltaren för att rätta till eventuella felaktigheter eller ge annan nödvändig information.

Om borgenärerna inte inger sina fordringar i tid kan fordringarna fortfarande upptas på förteckningen av förvaltaren eller domaren när bestridanden av borgenärsförteckningen prövas, men de kommer dock att få en underordnad status. Sådana fordringar som avses i artikel 86.3, fordringar till följd av gäldenärens handlingar, fordringar i en verkställbar handling, pantfordringar i ett offentligt register, fordringar som upptagits på annat

sätt i insolvensförfaranden eller i andra rättsliga förfaranden och fordringar som måste styrkas av offentliga myndigheter kommer inte att underordnas på dessa grunder och kommer att rubriceras i enlighet därmed.

Fordringar som inte ens uppfyller dessa kriterier för upptagande på förteckningen, eftersom de har delgetts efter att tidsfristen löpt ut, kan inte betalas alls under insolvensförfarandena.

13 Enligt vilka regler ska behållningen fördelas? Hur bestäms prioritetsordningen för borgenärens fordringar och rättigheter?

I lagen inordnas insolvensfordringar i tre kategorier (artikel 269): prioriterade, oprioriterade och efterställda. Prioriterade fordringar är i sin tur indelade i särskilda och allmänna fordringar och därefter under olika rubriker på det sätt som anges i artikel 287. Rubriceringen av fordringar i insolvenslagen sker automatiskt. Kategorin oprioriterade fordringar omfattar alla fordringar som inte ingår i någon av de två andra kategorierna (prioriterade och efterställda fordringar).

A) Särskilt prioriterade fordringar (artikel 270) innefattar följande: Son créditos con privilegio especial:

1. Fordringar som säkrats med fastighetslån, företagsinteckning eller registrerad panträtt på de intecknade eller pantsatta tillgångarna eller rättigheterna.
2. Fordringar som säkrats genom pantsatta intäkter från intecknad egendom.
3. Lånefordringar på återställda tillgångar, inklusive arbetstagares fordringar på föremål som de tillverkat men som ägs eller innehas av gäldenären.
4. Fordringar på betalning av finansiell leasing eller avbetalningsköp av lösa eller fasta tillgångar, till förmån för uthyrare eller säljare och, i tillämpliga fall, finansiärer, avseende tillgångar som leasats eller sålts med återtagandeförbehåll, med ett förbud mot avyttring eller ett resolutionsvillkor vid utebliven betalning.
5. Fordringar med garanterade säkerheter i räkenskaperna, i fråga om intecknad säkerhet.
6. Fordringar med panträtt som fastställts i offentliga handlingar, i fråga om pantsatta tillgångar eller rättigheter som ägs av borgenären eller tredje part.

Det särskilda företrädet kommer endast att påverka den del av fordran som inte överstiger värdet på den motsvarande garanti som tagits med i borgenärsförteckningen. Den del av fordran som överstiger det belopp som erkänts ha särskilt företräde kommer att rubriceras utifrån dess art.

B) Allmänt prioriterade fordringar (artikel 280) innefattar följande:

1. Lönefordringar utan särskilt företräde, på ett belopp som man erhåller genom att tredubbla den garanterade minimilönen med antalet dagar med utestående lön; ersättning till följd av att ett avtal upphävts, till ett belopp som motsvarar lagstadgat minimibelopp beräknat utifrån högst tre gånger den garanterade minimilönen; ersättning till följd av arbetsolyckor och arbetssjukdomar, som uppstått innan insolvensbeslutet fattas.
2. Belopp motsvarande skatte- och socialförsäkringsavdrag som gäldenären enligt lag är skyldig att betala.
3. Fordringar från fysiska personer till följd av frilansarbete och från upphovsmän för beviljande av licenser för arbeten som omfattas av skydd av immateriella rättigheter, vilka uppstått inom de sex månader som föregick insolvensbeslutet.
4. Skattefordringar och andra offentligrättsliga fordringar, samt socialförsäkringsfordringar som inte har något särskilt företräde. Denna förmånsrätt kan tillämpas på upp till 50 procent av skattemyndighetens respektive socialförsäkringssystemets totala fordringar.
5. Fordringar avseende privaträttsligt utomobligatoriskt ansvar.
6. Fordringar till följd av nya kontanta intäkter inom ramen för ett refinansieringsavtal som uppfyller kraven i artikel 71.6 och det belopp som inte betraktas som en fordran gentemot insolvensboet.

7. Upp till 50 procent av beloppet för fordringar från den borgenär som ansökte om insolvensförfarandena och vilka inte betraktas som efterställda.

C) Efterställda fordringar enligt artikel 281:

1. Fordringar som har delgetts sent, med undantag för sådana som avser framtvingat erkända fordringar eller fordringar som följer av ett domstolsbeslut.

2. Fordringar som, till följd av ett avtal, är efterställda.

3. Fordringar avseende tilläggsavgifter och ränta.

4. Fordringar avseende böter och liknande.

5. Fordringar från personer som har en särskild relation till gäldenären enligt villkoren i denna lag.

6. Fordringar till följd av återgångstalan på grund av att en person har förklarats ha handlat i ond tro i den fråga som tvisten gäller.

7. Fordringar till följd av avtal med ömsesidiga förpliktelser eller, i händelse av återställande, i de fall som framgår av bestämmelsen.

Betalning av fordringar

Betalning av särskilt prioriterade fordringar görs mot de tillgångar och rättigheter som förfarandena omfattar, oavsett om de omfattas av individuella eller kollektiva verkställighetsåtgärder. Det finns särskilda bestämmelser för sådana fordringar, vilka innebär att förvaltaren får betala dem från insolvensboet utan att avyttra specifika tillgångar och på så sätt frigöra börda på fast egendom. Tillgångarna får också säljas med fortsatt panträtt och genom att köparen övertar gäldenärens skulder. Det finns särskilda bestämmelser i artikel 429 ff. om försäljning av sådana tillgångar.

Allmänt prioriterade fordringar betalas i turordning och proportionellt inom respektive kategori. Därefter betalas oprioriterade fordringar, men domaren kan ändra betalningsbeslutet på förvaltarens begäran och på vissa villkor. Oprioriterade fordringar betalas proportionellt och i enlighet med likviditeten hos tillgångarna i insolvensboet.

Efterställda fordringar betalas sist och i den ordning som anges i artikel 309.

14 Vilka är villkoren för och verkningarna av att insolvensförfarandet slutförs (inklusive ackord)?

A) Ackord

Efter insolvensförfarandets inledande fas, då de tillgångar och skulder som förfarandena omfattar har fastställts på ett slutgiltigt sätt, finns två möjliga lösningar: ackord (*convenio*) eller likvidation (*liquidación*).

Både gäldenären och de borgenärer som står för mer än en femtedel av skulderna kan inge ett uppgörelseförslag. I artikel 317 ff. i den omarbetade texten till insolvenslagen anges de delar som ska omfattas av förslaget till ackord, som omfattar förslag om avskrivning (nedsättning) av fordringar, anstånd (uppskov), strukturella förändringar (fusion, fission, omvandling av det insolventa företaget) eller överlåtelse av företaget eller produktionsenheten.

För att ackordet ska godkännas av insolvensdomaren måste tillräckligt många borgenärer stödja förslaget för att uppnå nödvändig rättslig majoritet (artikel 376 ff.).

Åtgärden träder i kraft den dag då godkännandebeslutet antas. Från och med denna tidpunkt slutförs insolvensförfarandena som då ersätts med de som fastställts enligt uppgörelsen. Förvaltarens roll upphör också. Uppgörelsen är bindande för gäldenären och de oprioriterade och underordnade borgenärerna, liksom för de prioriterade borgenärer som röstade för uppgörelsen. Den kan också vara bindande för de prioriterade

borgenärerna beroende på den majoritet som nåddes vid godkännandet. Så snart uppgörelsen har genomförts kungör domaren detta, varpå han eller hon beslutar att insolvensförfarandena ska slutföras.

Om uppgörelsen inte respekteras kan samtliga borgenärer begära en talan om ogiltigförklaring från domaren.

Avslutande av insolvensförfaranden

Grunderna för avslutande av insolvensförfaranden anges i artikel 465 i den omarbetade texten till insolvenslagen. I huvudsak avslutas insolvensförfaranden på följande grunder:

- a) Insolvensbeslutet återkallas av provinsdomstolen (*Audiencia Provincial*).
- b) Åtgärden förklaras ha efterlevts.
- c) Det styrks att de tillgångar som förfarandena omfattar är otillräckliga för att betala fordringarna gentemot insolvensboet.
- d) Det styrks att alla erkända fordringar har betalats eller att borgenärernas krav har tillgodosetts fullt ut på annat sätt.
- e) Samtliga borgenärer lämnar eller drar sig tillbaka från förfarandena, så snart den inledande fasen har slutförts.

Avslutandet måste godkännas av domaren, och de berörda parterna kan bestrida detta genom ett visst förfarande. Lagen innehåller särskilda bestämmelser om insolvensförfaranden som avslutas eftersom gäldenärens tillgångar är otillräckliga för att betala fordringarna gentemot insolvensboet. Detta kan styrkas genom gäldenärens egen ansökan om förfaranden, eftersom domaren då utfärdar och avslutar insolvensförfarandena genom samma beslut och vid samma tidpunkt.

När insolvensförfarandena förklaras avslutade upphör alla begränsningar av gäldenärens befogenheter. Om gäldenären är en fysisk person innehåller lagen särskilda bestämmelser om att gäldenären kan befrias från betalning av fordringar som inte betalats under insolvensförfarandena. Kraven för detta undantag fastställs i artikel 486 ff. Gäldenären måste ha handlat i god tro och måste uppfylla vissa krav. Gäldenären måste själv ansöka om detta undantag, och såväl förvaltaren som borgenärerna får framföra klagomål. Undantaget kan återkallas i vissa fall, till exempel om gäldenärens ekonomiska situation förbättras eller om han eller hon inte följer betalningsplanen för att betala de skulder som inte omfattas av undantaget.

15 Vad har borgenärerna för ställning efter slutfört insolvensförfarande?

Juridiska personer förlorar sin rättskapacitet om insolvensförfaranden rörande dem avslutas på grund av likvidation.

Om förfarandena avslutas eftersom uppgörelsen har fullföljts får borgenärerna sina fordringar betalda enligt vad som överenskommits inom uppgörelsen. Prioriterade fordringsägare som inte har undertecknat ackordet får fortsätta eller inleda enskilda verkställighetsförfaranden på vissa villkor.

Under genomförandet av ackordet kan gäldenären även förlora sin rättskapacitet genom en strukturell förändring, som leder till att ett nytt eller ett övertagande företag tar över skulderna.

Om gäldenärerna är fysiska personer innebär ett slutförande av insolvensförfaranden på grund av likvidation eller otillräckliga tillgångar att borgenärerna kan vidta enskilda verkställighetsåtgärder gentemot gäldenären, om han eller hon inte har befriats från betalning av obetalda fordringar i enlighet med artikel 178a.

Återinledande av insolvensförfaranden

Om ett insolvensbeslut fattas avseende en gäldenär som är en fysisk person inom fem år efter att det tidigare insolvensförfarandet avslutats till följd av likvidation eller otillräckliga tillgångar, betraktas detta som att det tidigare förfarandet inleds på nytt.

Om gäldenärerna är juridiska personer kommer samma domstol som skötte det första förfarandet att begära att

de insolvensförfaranden som avslutades på grund av likvidation eller otillräckliga tillgångar ska inledas på nytt. Sådana förfaranden kommer enbart att avse likvidation av tillgångar och rättigheter som uppstått efter avslutandet.

Inom ett år efter att beslut fattats om att avsluta insolvensförfarandena på grund av otillräckliga tillgångar kan borgenärerna ansöka om att förfarandena ska återinledas i återbetalningssyfte. Borgenärerna ska ange vilka åtgärder som ska vidtas eller tillhandahålla skriftliga relevanta fakta som skulle kunna leda till att insolvensen betraktas som självförvållad, förutom om en dom utfärdats om en sådan rubricering i de avslutade insolvensförfarandena.

16 Vem står för kostnaderna för insolvensförfarandet?

Enligt artikel 242 i den omarbetade texten till insolvenslagen utgör alla rättegångskostnader som är nödvändiga för att ansöka om och genomföra insolvensförfaranden fordringar gentemot insolvensboet. Detta inbegriper framför allt fordringar till följd av rättegångskostnader som krävs för att ansöka om och besluta om insolvensförfaranden, antagande av säkerhetsåtgärder, offentliggörande av beslut enligt denna lag samt gäldenärens och förvaltarens närvaro och ombud under hela insolvensförfarandena samt de underordnade förfarandena, när sådana måste delta enligt lag eller om detta gynnar insolvensboet, tills uppgörelsen träder i kraft eller, i annat fall, tills insolvensförfarandena har avslutats. Detta är inte tillämpligt på fordringar till följd av överklaganden av domstolens beslut om de avvisats helt eller delvis med ett uttryckligt beslut om att kostnaderna ska betalas.

Fordringar gentemot insolvensboet utgörs enligt punkt 3 i samma artikel även av rättegångskostnader till följd av att gäldenären, förvaltaren eller de legitima borgenärerna ska närvara eller vara företrädare vid sådana förfaranden som, med anledning av insolvensboet, fortsätter eller inleds enligt bestämmelserna i nämnda lag. Undantag görs dock vid bestämmelser gällande ärenden om återkallande, godkännande, förlikning eller som särskilt gäller gäldenärens rätt att försvara sig. Vidare avses endast rättegångskostnader upp till de kvantitativa begränsningar som fastställs i nämnda artikel, i tillämpliga fall.

Om insolvensförfaranden avslutas eftersom det finns otillräckliga tillgångar i insolvensboet betalas fordringar avseende rättegångskostnader före övriga fordringar gentemot insolvensboet, med undantag för arbetstagares fordringar och underhållskrav (artikel 473).

Förvaltarens avgifter utgör fordringar gentemot insolvensboet och fastställs av domaren utifrån en arvodestaxa som godkänts enligt lag. För närvarande tillämpas fortfarande den arvodestaxa som antogs genom kungligt dekret 1860/2004 av den 6 september 2004. I artikel 84 fastställs särskilda bestämmelser om avgifternas fastställande och verkan.

Enligt lagen får delegerade assistenter utses för att hjälpa förvaltaren, och arvoden till dessa fastställs i denna lag.

17 Enligt vilka regler avgör man vilka återvinningsbestämmelser eller liknande bestämmelser som ska tillämpas?

Återgångstalan i insolvensförfaranden regleras i artikel 226 ff. i den omarbetade texten till insolvenslagen. Dessa bestämmelser har ändrats successivt, framför allt när det gäller de *skyddsmekanismer* som kan tillämpas i refinansieringsavtal.

I artikel 226 föreskrivs ett rättsligt system för återbetalning, vilket baseras på en allmän bestämmelse om att alla åtgärder som gäldenären vidtar och som inverkar menligt på de tillgångar som förfarandena omfattar betraktas som återkalleliga, oavsett om avsikten var att vilseleda eller inte. För att säkra verkningarna av en återkallelse fastställs en viss tidsperiod: två år innan insolvensbeslutet fattades.

A) Återkallelsetid

I lagen fastställs en specifik återkallelsetid: inom två år från det att insolvensbeslutet fattades.

B) Begreppet "förmögenhetsskada"

De åtgärder som gäldenären har vidtagit under den "kritiska perioden" är återkalleliga om de inverkar menligt på de tillgångar som förfarandena omfattar. Förmögenhetsskada måste styrkas på tillfredsställande sätt av den part som inger klagomålet. Med tanke på de problem som vanligtvis uppstår när det gäller att styrka skadliga åtgärder innebär insolvenslagen att det blir lättare att väcka talan genom att en rad presumtioner fastställs. Liksom i andra delar av lagen kan presumtionerna vara icke motbevisbara eller motbevisbara. Därmed kan följande konstateras:

a) Förmögenhetsskada antas vara icke motbevisbar i två fall: i) när det rör sig om fritt förfogande över tillgångar, förutom gåvor avsedda för användning och ii) när det rör sig om betalning och andra åtgärder för fullgörande av förpliktelser som skulle ha fullgjorts innan insolvensbeslutet fattades, om de inte har garanterats genom säkerhet, då presumtionen innebär att bevis på motsatsen får inges.

b) Förmögenhetsskada antas vara motbevisbar i tre fall: i) vid avyttrande av tillgångar mot betalning till personer som har en särskild koppling till insolvensgäldenären, ii) vid inrättande av säkerheter i egendomen till förmån för befintliga förpliktelser eller nya förpliktelser som införts för att ersätta de förstnämnda och iii) vid betalning eller andra åtgärder för fullgörande av förpliktelser som garanterats genom säkerhet och som skulle ha fullgjorts innan insolvensbeslutet fattades.

C) Förfarande

Förvaltaren har rättsliga befogenheter att väcka återgångstalan i insolvensförfaranden. För att skydda borgenärer mot inaktivitet från förvaltarnas sida finns det dock enligt lag underordnade eller andra gradens rättsliga befogenheter för borgenärer som skriftligen har begärt att förvaltaren ska väcka en återgångstalan och förvaltaren inte har gjort detta inom två månaders tid. I lagen finns bestämmelser som syftar till att säkerställa att förvaltarna effektivt ser till att ingen avyttring sker av de tillgångar som förfarandena omfattar. Vid en talan som väcks mot refinansieringsavtal är det bara förvaltaren som har rättsliga befogenheter, och inga underordnade befogenheter ges.

Som ett skydd för refinansieringsavtal finns särskilda bestämmelser till följd av nyliga ändringar i lagstiftningen, i vilka det fastställs skyddsmekanismer som gör att sådana avtal (som godkänts på vissa villkor) inte kan bli föremål för en återgångstalan (artikel 604 i den omarbetade texten till insolvenslagen).

Hur kan man undvika insolvens genom godkännande av en rekonstruktionsplan?

Insolvenslagen ger gäldenärer tillgång till två mekanismer för rekonstruktion av skuld: anmälan om inledande av förhandlingar med borgenärer (*comunicación de inicio de negociaciones*) eller upprättande av en rekonstruktionsplan (*plan de reestructuración*).

Varje fysisk eller juridisk person som bedriver affärsverksamhet eller yrkesverksamhet får anmäla ett inledande av förhandlingar med borgenärer eller direkt ansöka om godkännande av en rekonstruktionsplan i enlighet med bestämmelserna i denna bok (artikel 583 i den omarbetade texten till insolvenslagen)¹.

För att få tillgång till något av rekonstruktionsförfarandena måste gäldenären befinna sig i någon av följande insolvenssituationer: det råder sannolikhet för insolvens, insolvens är nära förestående eller gäldenären är för närvarande insolvent. Förfarandet är endast tillgängligt i det senare fallet om ingen ansökan om obligatoriskt förfarande (*concurso necesario*) har godtagits (artikel 636 i den omarbetade texten till insolvenslagen).

Utöver de traditionella kategorierna av nuvarande och nära förestående insolvens uppstår en tredje kategori, sannolikhet för insolvens, när det objektivt sett kan förutses att gäldenären, i avsaknad av en rekonstruktionsplan, inte kommer att kunna betala sina skulder regelbundet inom de närmaste två åren. Denna nya kategori föreskrivs i artikel 2.2 i direktiv (EU) 2019/1023, som hänvisar till sannolikheten för insolvens, som i skäl 22 i direktivet förefaller vara ett skede som inträffar före nära förestående insolvens.

Anmälan om inledande av förhandlingar med borgenärer för att komma fram till ett rekonstruktionsavtal kommer att ge gäldenären en period på tre månader för att i lugn och ro förhandla med borgenärerna genom att verkställighetsförfarandet mot tillgångar som är nödvändiga för att gäldenärens verksamhet ska kunna fortsätta skjuts upp (*paralización de las ejecuciones*) och att man undviker att ytterligare verkställighetsförfaranden inleds (exklusive offentliga fordringar). Detta leder också till att borgenärernas ansökningar om obligatoriska förfaranden skjuts upp, vilket säkerställer att förhandlingar kan äga rum utan ytterligare risker eller att avtal som

är nödvändiga för att gäldenärens verksamhet ska kunna fortsätta kan sägas upp. Domaren kan numera tillåta att ansökningar om frivilliga förfaranden skjuts upp (*suspensión*) medan verkan av anmälan är i kraft.

Effekterna av anmälan av inledandet av förhandlingar – uppskjutande av verkställighetsförfaranden och uppskjutande av ansökningar om obligatoriska förfaranden – upprätthålls under tre månaders förhandlingar (som domstolen kan förlänga med ytterligare tre månader enligt artikel 607 i den omarbetade texten till insolvenslagen). Den insolvenssituation som motiverade anmälan måste ha lösts genom en överenskommelse om en rekonstruktionsplan, genom ansökan om godkännande av den eller ansökan om frivillig insolvens inom en månad. Under alla omständigheter kommer verkan av anmälan att hävas och ingen andra anmälan om inledande av förhandlingar får lämnas inom denna tidsfrist. För att göra det måste gäldenären vänta i ett år.

Efter detta förhandlingsförfarande kan man komma överens om ett rekonstruktionsavtal – det andra förfarandet före insolvens enligt spansk lagstiftning.

Rekonstruktionsplaner anses vara sådana som syftar till att ändra sammansättningen, villkoren eller strukturen hos gäldenärens tillgångar och skulder, eller dennes kapital, inklusive överföringar av tillgångar, produktionsenheter eller hela företaget, samt nödvändiga operativa ändringar, eller en kombination av dessa delar (artikel 614 i den omarbetade texten till insolvenslagen).

Planen är allmänt definierad: planer för likvidation av företaget tillåts också, förutsatt att företaget är lönsamt och att planen innehåller skyddsåtgärder som gör det möjligt för både aktieägare (*socios*) och/eller borgenärer (*acreedores*) att godkänna och komma med anmärkningar på planen.

Planen kan därför omfatta rekonstruktion av gäldenärens tillgångar (ändring av sammansättningen eller villkoren, inklusive möjligheten att avsluta avtal i insolvensförfarandets intresse), skulder eller eget kapital (kapitalisering av fordringar [*capitalización de créditos*] eller nedsättning av aktiekapital [*operaciones acordeón*]) eller föreskriva överföring av tillgångar, produktionsenheten eller den löpande verksamheten eller andra operativa ändringar (t.ex. sysselsättningsåtgärder) eller en kombination av ovanstående. Detta kan därför omfatta åtgärder för att öka eller minska aktiekapitalet, strukturella förändringar och/eller avyttring av väsentliga tillgångar som kräver aktieägarnas deltagande.

Dessutom gäller inte universalitetsprincipen för åtgärder som påverkar ansvarsskyldigheten eftersom det inte är nödvändigt att inkludera alla ansvarsskyldigheter, utan att det påverkar rättsliga undantag (underhållskrav [*créditos por alimentos*], fordringar som härrör från utomobligatoriskt ansvar [*responsabilidad extracontractual*] och arbetstagares fordringar [*créditos laborales*] som inte härrör från personal i högsta ledningen, artikel 633). Frivilliga undantag kan beviljas efter beslut av den person som föreslår planen. Det är upp till gäldenären att fastställa vilka skulder den vill ta med i rekonstruktionsplanen.

Inte alla rekonstruktionsplaner kräver godkännande av domstol. Domstolen behöver bara vara inblandad i vissa fall.

Domstolen förväntas delta i rekonstruktionsplaner som omfattar effekter som innefattar borgenärer med avvikande ståndpunkter (*acreedores disidentes*) inom en kategori, till hela kategorier av borgenärer med avvikande ståndpunkter eller till och med aktieägare som inte har röstat för (artikel 615.1 i den omarbetade texten till insolvenslagen) eller där det är nödvändigt att skydda planen och de garantier, handlingar eller transaktioner som föreskrivs däri från de allmänna reglerna om återgångstalan i insolvensförfaranden (*acciones rescisorias concursales*) eller att bevilja vissa privilegier för finansiering som beviljats eller som det gjorts åtaganden om inom ramen för rekonstruktionsplanen, i händelse av efterföljande insolvensförfaranden (artikel 615.2 i den omarbetade texten till insolvenslagen).

När nödvändig majoritet har uppnåtts och de materiella och formella kraven har uppfyllts kan gäldenären eller borgenärerna ansöka hos domaren om domstolsgodkännande av planen så att den får de verkningar som föreskrivs i lag och kan verkställas gentemot parterna. När det gäller godkännandet av planen får parter med avvikande ståndpunkter överklaga den till provinsdomstolen, såvida inte sökanden har valt ett godkännandeförfarande med rätt att bli hörd eller föregående överklagande.

Vilket insolvensförfarande är tillämpligt på mikroföretag?

Genom den reform som infördes genom lag 16/2022 av den 5 september 2022, genom vilken direktiv (EU)

2019/1023 införlivas i nationell lagstiftning, införs i den omarbetade texten till insolvenslagen bok III om särskilda förfaranden för mikroföretag (*microempresas*) (fysiska eller juridiska personer) som uppfyller villkoren i artikel 685 och sannolikt kommer att bli insolventa, för närvarande är insolventa eller löper risk för nära förestående insolvens.

Detta är ett onlineförfarande där man tillämpar standardformulär och som möjliggör ett snabbt godkännande av en driftskontinuitetsplan, med avskrivningar och anstånd (*quitas y esperas de los créditos*), eller "likvidation" av gäldenärens tillgångar och upphörande av företagets juridiska person (*extinción de la personalidad jurídica de la sociedad*) om det inte är möjligt att gå vidare.

Dessa förfaranden omfattar gäldenären, borgenärerna och i vissa fall, eftersom det inte är obligatoriskt för denne att delta, insolvensförvaltaren (*administración concursal*).

Hur regleras undantag för obetalda skulder för fysiska personer?

Gäldenärer som är fysiska personer, oavsett om de är företagare eller inte, får ansöka om undantag (*exoneración*) för obetalda skulder enligt de villkor som anges i den omarbetade texten till insolvenslagen (artikel 486 ff.), förutsatt att de har handlat i god tro. För att göra detta kan gäldenärer välja mellan två alternativ:

1. att gå med på en betalningsplan utan föregående likvidation av de tillgångar som omfattas av förfarandet, eller
2. likvidation av sina tillgångar och rättigheter.

Under förutsättning att de materiella och förfarandemässiga kraven har uppfyllts omfattar undantaget alla obetalda skulder, med förbehåll för de undantag som anges i artikel 489 (skulder som härrör från utomobligatoriskt skadeståndsansvar, skadeståndsansvar till följd av ett brott (*responsabilidad civil derivada del delito*), underhållskrav, offentlighetsrättsliga fordringar (*créditos de derecho público*) (mer än 10 000 euro), kostnader och utgifter för ansökan om undantag och skulder med säkerhet.

I vissa fall kan undantaget upphävas och det omfattar under alla omständigheter inte tredje parter som enligt lag eller avtal är skyldiga att betala den undantagna skulden.

[1] Artikel 583.2 i den omarbetade texten till insolvenslagen utesluter följande gäldenärer: a) försäkrings- eller återförsäkringsföretag, b) kreditinstitut, c) investeringsbolag eller företag för kollektiva investeringar, d) centrala motparter, e) värdepapperscentraler, f) andra finansiella enheter och organ och myndigheter som utgör statens territoriella organisation, offentliga organ och andra offentlighetsrättsliga organ (artikel 583.3 i den omarbetade texten till insolvenslagen).

Senaste uppdatering: 27/05/2025

De nationella versionerna av sidan sköts av respektive kontaktpunkt. Översättningarna har gjorts av EU-kommissionen. Det är möjligt att översättningarna ännu inte tar hänsyn till eventuella ändringar som de nationella myndigheterna har gjort. Varken det europeiska rättsliga nätverket eller kommissionen påtar sig något som helst ansvar för information eller uppgifter som ingår eller åberopas i detta dokument. För de upphovsrättsliga regler som gäller för den medlemsstat som ansvarar för denna sida hänvisas till det rättsliga meddelandet.